

IV. REPUBLIKA – REPUBLIKA NA ROZCESTÍ

po porážce 1940 a Vichy nemožný návrat k III. republice

očista národa: čistky

PCF

díky účasti v odboji masová podpora, ale rozpuštěny bojové jednotky, cílem lidová demokracie a cesta k uchopení moci i přes účast ve vládě (a infiltraci do státní správy), proto na rozdíl od lidové fronty přímo ve vládě: tripartisme

SFIO

zpočátku v čele Léon Blum a snaha nahradit revoluční étos snahou o reformy a humanismus po něm od čela Guy Mollet, návrat k tradičnímu revolučnímu diskurzu (stále se odkazuje na marxismus, i když bez třídního boje a diktatury proletariátu), přitom reálná politika (vláda 1956 pokračovala ve válce v Alžírsku -> ztráta kreditu).

přiklonila se k atlantismu (NATO)

MRP

během války papež pro demokracii, to uvolnilo ruce pro liberální katolíky

radikálové

lpěli na III. republice, proti volebnímu právu pro ženy (schváleno 1945), proti státním zásahům do ekonomiky a plánování i dekolonizaci – vnímání jako odpůrci nové Francie, zůstali na okraji dění

ústava

lidská práva poprvé vnímána všeobecně jako základ demokracie (Charta OSN, ústava IV. republiky), nově do ústavy i sociální a ekonomická práva

1. návrh PCF a SFIO v referendu odmítli občané, po volbách nová ústava, kterou schválilo ústavodárné shromáždění (1946). Dvoukomorový systém, slabá exekutiva.

De Gaulle vyzval k jejímu zamítnutí, ale ve druhém referendu (1946) schválena a de Gaulle se stáhl z politiky a **gaullistické hnutí** RPF tvrdou opozicí vůči IV. republice

gaullismus

silná exekutiva spojována s bonapartismem (puče Napoleona Bonaparta a Napoleona III.), když de Gaulle 1946 v Bayeux o své představě republiky, v níž silný prezident, obviněn z bonapartismu

studená válka – konec tripartismu

1946 W. Churchill o železné oponě, 1947 Trumanova doktrína, Marshallův plán

PCF začala podporovat stávkové hnutí, její ministři odvoláni. PCF zostrila protiamerický a protivládní kurz

volby: 38 % RPF a 30 % PCF, zbytek se musí spojit (3. síla)

Modernizace a evropská integrace

ESUO a EHS přispěly k ekonomickému růstu – les Trente glorieuses, umožněny sociální reformy

pomohly i Marshallův plán a plánování Jeana Monneta (Monnetův plán) – rekonstrukce a modernizace, Monnet si uvědomoval, že Francie se musí zapojit do širšího uskupení, ideálně Evropa navázaná na USA, také získat pod kontrolu německé uhlí -> Schumannův plán
9. 5. 1950

1957 římské smlouvy: EHS a Euratom